

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Valja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3676

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3676

NO. 227. — ŠTEV 227.

NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 28, 1933. — ČETREK, 28. SEPTEMBRA 1933

VOLUME XII. — LETNIK XII.

FORDOVA DRUŽBA DELA NRA VELIKE PREGLAVICE

ZVEZNI POSREDOVALEC, KI JE HOTEL URAVNATI STAVKO, SE JE VRNIL Z DOLGIM NOSOM

Senator Wagner priznava, da NRA ne more proti Fordu ničesar opraviti. — V kratkem se bo posvetoval z administratorjem Johnsonom o položaju. — Ford je zaprl svojo tovarno v Chester, Pa. — V zapadnem delu Pennsylvanije štrajka nad sedemdeset tisoč premogarjev.

WASHINGTON, D. C., 17. septembra. — Napetost med administracijo za obnovo ameriškega gospodarstva in med Fordovo družbo je zelo narasla.

V Fordovi tovarni v Chester, Pa., so zastavkali delavci. Tja se je podal zvezni posredovalec v namenu, da bi posredoval med štrajkarji in vodstvom tovarne.

Moral se je pa razočaran vrniti, kajti tovarna je bila zaprta. Posredovalec J. F. Dewy je o tem obvestil senatorja Wagnerja, ki je predsednik narodne posredovalne oblasti.

Senator Wagner je pozneje priznal, da je NRA brez moči, ako kak tovarnar zapre svojo tovarno. Zakon za obnovo ameriškega gospodarstva ne predpisuje nbenemu delodajalcu, da bi moral vzdržati obrat v svoji tovarni, ako tega noče storiti.

O dogodku v Chester je bil obveščen tudi administrator NRA, general Johnson, ki bo jutri zapustil Walter Reed bolnišnico. Takoj ko bo popolnoma okreval, se bo posvetoval s senatorjem Wagnerjem, kako bi bilo mogoče preprečiti štrajke in izprtja.

Iz precej zanesljivega vira se je izvedelo, da je sestavil general Johnson načrt za temeljito reorganizacijo sedanje oblasti za obnovo ameriškega gospodarstva.

Ko so zastavkali delavci Fordove tovarne v Chesteru, je dala družba tovarno enostavno zapreti. Temu koraku pripisujejo uradni krogi veliko važnost.

Ford mora sedaj dokazati, če je pripravljen nositi posledice, ker ni podpisal pravilnika za avtomobilsko industrijo in ker noče imeti nobenega opravka s kako strokovno unijo.

Weirton, W. Va., 27. septembra. — Tukaj je prenehalo z delom 8000 delavcev Weirton Steel Company. V nekem oddelku je zastrajkalo 300 mož, vsled česar je vodstvo zaprlo tovarno.

V tovarni iste družbe v Steubenville, Ohio, je izbruhnil štrajk. V zapadnem delu Pennsylvanije štrajka sedemdeset tisoč premogarjev. Carnegie Steel Company v Clairton, Pa., je morala vsled tega zapreti svoja vrata.

WASHINGTON, D. C., 27. septembra. — Ne samo v Združenih državah, pač pa tudi v Kanadi je izbruhnilo več štrajkov.

V London, Ont., so zastavkali delavci Swift Canadian Packing Co. Ko so demonstrirali po mestu, jih je policija s silo razgnala.

DETROIT, Mich., 27. septembra. — V tovarni Murray Body Co. of America so zastavkali strojevodje in izdelovalci orodja. Podjetje izdeluje karoserije za razne avtomobilске tovarne. Vsega skupaj štrajka 2000 mož, ki zahtevajo priznanje unije in višje plače.

PREVAŽALCI KRUHA ŠTRAJKAJO

Philadelphia, Pa., 26. septembra. — Komaj je bil poravnani štrajk prevažalcev blaga, so zaštrajkali prevažalci kruha. Kruh prevažajo pod policijskim spremstvom.

DVIGNILI BODO ZAKLAD IZ MORJA

Paris, Francija, 26. septembra. — Nek holandski sindikat se je odločil, da bo dvignil zlati zaklad angleške boje ladje "La Lutine", ki se je potopila pred 134 leti blizu otoka Ter Schelling. Zaklad cenijo na \$6,000,000.

Konvencija Ameriške Delavske Federacije

ŽALOSTNA POSLEDICA TATVINE

Mladi Gregorovič si je obdržal očetov denar. Izgovoriti se je hotel z ropom. — Prijatelj ga je ustrelil.

19 let stari Joe Gregorovič, ki je stanoval pri svojih starih na 434 E. 67. ulici v New Yorku, si je pridržal \$5, katere mu je dal oče, da plača dolg v groceriji. Da bi na kak način to tatvino zakril, si je izmislil zvijačo.

Svojim starišem je hotel natveziti, da ga je nekdo oropal, zato je poklical na pomoč svojega prijatelja, 17 let starega Louisa Zelenka. Dogovorila sta se, da ga bo Zelenka ustrelil v roko, kar bi mu služilo v izgovor, da je bil v boju z roparjem obstreljen.

Šla sta na streho, Gregorovič se je postavil k dimniku in daleč stegnil roko, Zelenka pa je nameril puško. Ker se mu je tresla roka, je zadel Gregoroviča v prsi, mesto v roko.

Gregorovič se je zgrudil na tla. Ves prestrašen skoči Zelenka k njemu in mu pravi:

— Joe, zadel sem te na napačen kraj.

— O. K., Loui. Pojdi domov. Jaz bom nekaj časa tukaj ležal, potem pa bom šel v bolnišnico, pa bo vse dobro.

Zelenka gre domov, pa celo noč ni mogel spati. Zjutraj gre zopet na streho in najde svojega prijatelja mrtvega. O tem nikomur ničesar ne pove in gre v šolo, kjer je bil kmalu nato aretiran.

Louisev mlajši brat William Zelenka je puško odnesel v Jamaica in jo je pustil pri prijatelju Hugonu Barbariču.

10 KAZNENCEV JE POBEGNILO

Ker se jim je potrl avtomobil, so pobegnili v gozd. — Pred begom so se dobro oborožili in odvedli šerifa seboj.

Michigan, City, Ind., 27. septembra. — V torek je na drzen način pobegnilo iz državne kaznišnice deset kaznencev in štiri izmed njih so policisti obkrožili blizu Chesterton, Ind. Pri njih se najbrže tudi nahaja šerif Charles Neal, katerega so kaznenci odvedli s seboj.

Pet drugih kaznencev, ki so na svojem begu odvedli nekega farmerja in pismonošo, se najbrže nahaja v bližini Wanatah, Ind. O desetem kaznencu ni nikakega sledu.

Kaznenci, ki so vsi dobro oboroženi, so pobegnili v gozdove, ko se jim je pokrmil avtomobil, katerega so ukradli in se z njim odpravili.

Pri begu so se kaznenci razdelili v tri skupine. Skupina, ki se nahaja v bližini Chesterton, je odvedla šerifa Neala, ki je pripehljal v kaznišnico nekega jetnika in so se odpravili v njegovem avtomobilu. Ko so zapustili šerifov avtomobil, so odvedli farmerja Cecil Spandlerja ter so nato bežali v njegovem avtomobilu, Spandlerja pa so kmalu vrgli iz avtomobila.

PROCES PROTI KOMUNISTOM

Van der Lubbe je priznal, da je požgal tri poslopja. — Bolgar Dimitroff nastopa zelo samozavestno.

Lipsko, Nemčija, 27. septembra. — Van der Lubbe, ki je obdolžen, da je bil udeležen pri požigu palače nemškega državnega zbora, je priznal, da je namočil cunje v gazolin, jih položil in zažgal v berlinski mestni hiši, v cesarski palači in v poslopju nekega dobrodelnega društva.

Veliko zanimanje zbujajo obtoženi Bolgar Gregorij Dimitroff, ki je prosil sodnika, ako sane sam izpraševati van der Lubbeja, ki ni hotel odgovarjati na sodnikova vprašanja. Ko mu sodnik dovoli, se Dimitroff obrne k Lubbeju in ga vpraša:

— Zakaj ne govoriš? Ali te tlačica zavest krivde, ker si izvršil gločin proti proletarijatu?

Van der Lubbe pa je topo gledal pred se, kot se ne bi zmenil za obravnavo.

— Van der Lubbe, — nadaljuje mirno Dimitroff, — kdo ti je nasvetoval, kdo je govoril s teboj, predno si podnetil te požare? S kom si se o tem razgovarjal in kdo so bili tvoji tovariši?

Vsled velike drznosti, katero kaže Dimitroff pred sodiščem, je sodik Buenger odredil, da ne sme nikogar več izpraševati, razun s posredovanjem svojega zagovornika dr. Teichertala.

Ko je van der Lubbe priznal tri požige, ga je sodnik Buenger vprašal:

— Zakaj ste zažigali?

— Iz osebnih razlogov, — je odgovoril Lubbe.

— S kakim namenom?

— Ne vem.

— Ali ste s tem hoteli naščuvati delavce?

— Da.

— Ali ste sami podnetili te tri požare?

— Da.

Lipsko, Nemčija, 27. septembra. Javni obtožitelj je naznanil, da bo poklican kot priča tudi bivši berl. načelnik gasilcev, Gemp. Pozneje pa se je izvedelo, da se nahaja Gemp v koncentracijskem taborišču.

ŽRTVE KITAJSKÉ POVODNJI

Nanking, Kitajska, 27. septembra. — Povodnj Rmene reke v juniju in avgustu je zahtevala 50 tisoč človeških življenj, nad en milijon ljudi pa trpi vsled povodnji pomanjkanje.

Te podatke je objavila pomožna organizacija, ki preiskuje škodo in pomaga potrebnim. Povodnj so deloma zakrivila tudi roparji, ki so za svojo obrambo razdrli jezove, ko je voda naraščala.

Drugi pet kaznencev je teklo po ulici od kaznišnice in so med potom grozili z revolverji. Skočili so v avtomobil Herberta van Valkenberga in se z njim odpeljali.

Deseti kaznencev pa je bežal sam.

Pri glavnih vratih iz kaznišnice so zahtevali od stražnika, da jim je odprt orožarno, kjer so vzeli orožje, nato pa jim je moral še odpret vrata.

DOLLFUSS V ŽENEVI

Dollfuss hoče obdržati neodvisnost Avstrije. — Se noče predati niti Nemčiji, niti Italiji.

Ženeva, Švica, 27. septembra. Avstrijski kancler dr. Dollfuss je povedal časniskim poročevalcem, kako se je s pomočjo vesel in s svojimi sredstvi trudil ohraniti neodvisnost Avstrije od Nemčije in Italije.

Tako je dr. Dollfuss, ki stoji politično med Adolfom Hitlerjem, ki hoče združiti vse avstrijske Nemce z Nemčijo, in Mussolinijem, ki hoče ponizati Avstrijo do nekeke italijanske province v novi podonavski zvezi, rekel:

— Želimo biti v majožjih prijateljskih zvezah z vsemi evropskimi državami in razširiti finančne zveze v vseh smereh. Kajti uspešna trgovska politika je najboljša podlaga za izboljšanje našega finančnega in gospodarskega življenja.

Avstrija je bila po svetovni vojni zelo zmanjšana. Njeno ozemlje, ki je pred vojno merilo 116,000 kvadratnih milj, meri sedaj samo 32,000 kvadratnih milj. Poleg tega pa je tudi izgubila svoje pristanišče Trst in 400 milj dalmatinske obali. Navzile temu pa pravi Dollfuss, da ni nikakega vprašanja o tem, da bi se kdaj obnovila nekdanja avstro-ogrska monarhija.

NAPETOST MED RUSIJO IN NEMČIJO

Sovjeti so izgnali vse nemške častnike. — Odpoklicali so svoje poročevalce iz Nemčije.

Moskva, Rusija, 27. septembra. Rusko-nemška napetost, ki obstoji, odkar je prišel v Nemčijo na krmilo Hitler s svojim ekspanzivnim in protikomunističnim programom, se je sedaj poostрила, ko je sovjetska vlada odpovedala, da morajo vsi nemški častnikarski poročevalci, ki se nahajajo v Moskvi, v treh dneh zapustiti sovjetsko Rusijo.

Sovjetska lista "Izvestja" in "Pravda" ter časniskarska agencija "Tass" pa so odpoklicali svoje poročevalce iz Nemčije.

Sovjetska vlada navaja za vzrok tega odločnega nastopa, da je več mesecev preganjala ruske časniskarske poročevalce, da pa je to postopanje doseglo svoj višek, ko so nemški detektivni preiskovalci urade lista "Izvestja" in agencije "Tass" in jim ni bil dovoljen vstop v sodnijsko dvorano, kjer se vrši sodnijska obravnava proti petim komunistom, ki so obdolženi, da so zažgali palačo nemškega državnega zbora.

Sovjet. zunanji komisar Maksim Litvinov dolži nemško vlado, da je delala razliko med ruskimi časniskarskimi poročevalci in poročevalci iz drugih dežel. Vsled tega po njegovem mnenju ruski poročevalci v Nemčiji ne morejo več opravljati svoje službe in da njihovo bivanje v Nemčiji ni več v soglasju z dostojanstvenostjo sovjetskega časopisa.

AMERIŠKO DELAVSTVO ZAHTEVA TRIDESET URNI DELOVNI TEDEN

WASHINGTON, D. C., 27. septembra. — Prihodnji teden se začne tukaj letna konvencija American Federation of Labor. Organizirani delavci se bodo poslužili vseh pravic, ki jih jim jamči postava za obnovo ameriškega gospodarstva, ter bodo zahtevali, naj se v pravnike vključi določba, da ne sme znašati delovni teden več kot trideset ur.

POLOŽAJ V HAVANI

Vlada je zagrozila upornim častnikom, da izgube službo. — Ustanovljena je civilna garda. Delavski nemiri se nadaljujejo.

Havana, Kuba, 27. septembra. Vlada je pričela ofenzivo proti več sto armadnim in mornariškim častnikom, ki so vtaborjeni v hotelu Nacional in ki tvorijo nevarnost za vlado.

Vlada je izdala povelje, da se morajo do petka vsi častniki zglasti pri svojih polkih. Vlada je v nasprotnem slučaju zagrozila, da izgube poleg svoje službe tudi vse časti in pravice.

S posebnim ukazom je predsednik Ramon Grau San Martin povabil civiliste, da pristopijo v revolucionarno gardo za 90 dni brezplačno. Vlada bo skrbela za njihovo prehrano, stanovanja in uniforme.

Delavski nemiri še delajo vladi velike skrbi. 300 uslužbencev pri Standard Oil Company je zastavkalo za zvišanje plač in priznanje unije.

Poročila iz notranjosti države naznanjajo, da vlada povsod razmeroma mir, da pa je trgovina zastala.

Havana, Kuba, 27. septembra. Nad 250,000 članov raznih društev je sklicalo shod v protest proti vladni zahtevi, da morajo vsi zdravniki pristopiti k narodni zdravniški organizaciji.

RAJ ZA MOŽE

St. Louis, Mo., 27. septembra. Sodnik za družinske razmere Hartmann je sestavil pravilnik za gospodinjke. In sodnik Hartmann pravi:

— Žena naj vstane eno uro pred svojim možem, naj prižge njegovo pipo ter naj zanj pripravi jutranji časopis.

Razum ob nedeljah je moč upravičen do gonke večerje. Mož naj daje ženi 10 odstotkov svoje plače za njene osebne izdatke, plača vse izdatke za gospodinjstvo ter je nato upravičen do preostalega denarja, ako ga sploh kaj ostane.

GENERAL FANG MED DVEMA OGNJEMA

Peiping, Kitajska, 27. septembra. Kitajske in japonske oblasti so se pogodile, da skupno nastopijo proti neredni armadi generala Faig Čei-wu, ki se nahaja v severnem delu Kitajske.

Delavci ne bodo prej mirovali, dokler s to zahtevo ne prodoro. Stavbinski delavci in kovinarji so že imeli zborovanja, na katerih so formulirali svoje zahteve.

Washington, D. C., 27. septembra. — William Green, predsednik American Federation of Labor, je danes izjavil, da je dobilo meseca avgusta delo 815,000 oseb, navzile temu je pa v deželi še vedno manj enajst milijonov nezaposlenih.

Green je priznal, da so predsednikovi naporu občudovanja vredni ter izrazil upanje, da bo dobilo meseca septembra več ljudi delo kot ga je dobilo v katerikoli drugem mesecu tekom depresije.

Poročila delavskega urada svedocijo, da je sedemnajst velikih industrij zaposlilo prejšnji mesec 750,000 oseb. Če se prišteje še tista, ki so dobili delo v drugih industrijah, znaša njihovo število 815,000.

NRA je nekaj izvrstnega, čudežev pa ne more delati. Dejstvo, da je izza meseca marca dobilo nad dva milijona nezaposlenih delo, je zelo razveseljuje.

Po Greenovem mnenju dobiva danes 3,500,000 oseb podporo. To število bo pa pozimi naraslo na 4,500,000.

VIŠNJEVI OREL PATEN- TIRAN

Washington, D. C., 27. septembra. — Vlada Združenih držav je prejela za znak višnjega orla patent št. 90,793 1/2.

RAJ ZA MOŽE

ŠTRAJK V PHILADELPHIJ

Philadelphia, Pa., 27. septembra. — Industrijski obrat v mestu je zelo oviran vsled štrajka prevažalcev kruha, poleg tega pa je bila tudi prisiljena Ford tovarna zapreti svoja vrata, ker je zastrajkalo okoli 3000 delavcev.

V torek so štrajkujoči prevažalci kruha povzročili velike izgrede, ker se je prevmilo najmanj deset avtomobilov, ki so vozili kruh, medtem ko se je delavski podtajnik Edward F. McGrady trudil, da bi poravnal štrajk.

Štrajk v Fordovi tovarni je prišel nepričakovano, ko so delavci zahtevali 35 ur dela na teden in večjo plačo.

KOZAKI SE BODO NASELILI V CHACO

Buenos Aires, Argentina, 27. septembra. — Iz Rusije bo prišlo 10,000 kozakov, ki bodo pomagali Paragvajcem držati Gran Chaco proti Bolivijcem.

Nek "odličen Parižan" se je zavezal, da prevzame stroške za prevoz kozakov.

General Ivan Belasjev, ki je po svetovni vojni prišel iz Rusije v Paragvaj, bo poslan v Evropo, kjer bo nadzoroval prevoz.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

H. P. Greenwood:

PROSLAVA

Na živilskem trgu so branjeve in prekupčevalke stikale glave in skrivnostno šepetale. Mica iz Polhove krtine je prodala dan koj v jutro svojo — sto to kuro! In so se sporazumele kar z oči njene prijateljice in si pomožile in sklenile, da to ne bo kar tako. Stvar je treba sveto povedati in razložiti, spraviti v javnost in Mici dati vsaj nekaj zadovoljenja za njeno narodno delo.

Pa je kar s trga stopila gospa Reza v Proslavni urad in so se zmčnili. Debeli gospod z očali je bil takoj vnet za idejo in si je pomenal roke. Sit je že bil proslav plavalških in letalskih rekordov, ki so si vse do pike enake in ne vlečejo več, gabile so se mu proslave pesnikov in kiparjev in končno — pesnikov in kiparjev je bilo za proslavo že zdavnaj zmanjkalo. Vsa pisarja je bil doživel najmanj že po tri, kiparji po pet in operni koristi po deset. Toda stota kura! To bo nova atrakcija. Občinstvo se je že skoro morda naveličalo proslav, toda stota kura bo navdušenje za proslavo znova poživila.

Gospod z očali je telefoniral. Vse popoldne je delal kar se je dalo, zvonil, pritiskal številke, delal je drugo dopoldne in glej, drugo popoldne je bil gotov.

Mestna občina je takoj pristala. Polhova krtina je že dala delat diplomu za častno občanstvo Marije Kokodakarjeve znanemu slikarju, kulturna društva so obljubila udeležbo z zastavami, gasilci so zadržali, da pridejo v krogu in z okrašenimi brizgalami, združeni pevski zbori so obljubili slavnostno proslavo akademije, mestna godba je imela prirediti jutranjo budnico in večerni obhod po mestu itd., naprošeni so bili slavnostni govorniki, obveščeni zastopniki javnega mnenja in ministrstvo za ljudsko zdravje je dobilo migljaj za dostojno odlikovanje.

Stota kura!!! — si bral drugi dan trikolorski naslov v vsem časopisu. Vsi listi so prinesli najnovejši portret gosposke jubilarke, ki se je na sliki držala na smeh, kakor se drže pač srečni slavljenici, rekorderji in jubilarci. Stota kura! Pel je telefon, brnel telegraf in v par dneh je vedel za junakstvo Marije Kokodakarjeve vse kulturni svet. Mestni muzej se je mahoma pobrigal za nakup zemeljskih ostan- kov stote kure, katero so bili brezvestni elementi, v skrajnem nerazumevanju, na praznik pojedli. Na smeteh so se našli dragoceni ostan- ki slavnega kurjega bratofa in ro- moli so pod steklo med kulturno- zgodovinske senzacije v vitrino. — Fotografirani so bili v vseh kultur- nih revijah. Mica pa je bila pred- met vseobčnega zadivljenja. Reva ni mogla več kur nositi v mesto. Tako zelo so jo oblegali. Še njene naj- smrtnejše sovražnice so se spravile z njo jokaje, da o prijateljstvih ne govorimo. Mici se ni sanjalo, da jih toliko ima.

In prišel je dan proslave. Sini- lo je prečesto jutro in našlo me- sto na nogah. Vihrale so zastave iz oken, grmele po mestu fanfare, go- upodje so oblacili frake in si pri- penjali slovesnobele kravate, na- rod je v narodnih nošah drvel na okrašenih vozovih v mesto, ali pa se je poslušal četrtinske vožnje u- godnosti. Narodnjaki so si našli slavnostne znake s portretom sto- te kure, slovesno so pokali topiči, orila se mestna godba. Na glavnem trgu je bil postavljen svečani oder, pregrnjen z rdečim žametom. Po- časi so se začeli dostojanstveniki zbirati okrog njega, zbirali kultur- na in pevka društva, kakor strune napeti so stali v četverokotu gasil- ci z brizgalami, narod pa je na- polnil vse kotičke prostora trga, sedal na stebre in se grabil za

PROSLAVA

dimnike, cene oknom so poskočile na nezasišano ceno, kakršne zadnji svetovni boxmatch ni bil dosegel.

Potem so prišli na trg gospodje predstavniki in prvomestniki v fra- kti in belih kravatah, slavnostni govorniki s papirji v rokah in ner- vozni v ulih in baš opoldne je po- čil na gradu top — naznanjajoč prihod jubilarke, Marije Koko- dakarjeve. Prišel je na oči na o- krašenem vozu, v črni narodni no- ši, poleg nje pa je sedel župan Pol- hove krtine v slavnostni obleki. V rokah je držal diplomu.

Urnobesno navdušenje se je po- lastilo množice, ki je vzklikala Mi- ci, državi in cesarju. Na gradu so pokali topovi, mestni župan pa je Mico, ko je stopila z voza, objel in poljubil in jo peljal na oder. Te- daj se je začelo.

Mestni župan je pozdravil jubi- lantko, navzoče zastopnike in pre- stavnike oblasti, kulture, znanosti in umetnosti, potem pa je dal izra- za navdušenju, da se je stota kura prodala po jubilarntki baš v mestu, kjer ima čast on biti župan. Pon- daril je zasluge Marije Kokodakar- jeve za mesto, ljudsko prehrano, državo in cesarja, naglasil zunanjo politični pomen praznika stote ku- re in zaključil z vzklikom kuri in Mici. Gromovit aplavz množice je zadušil godbo, ki je tedaj udara- la narodno himno. Za županom mesta je govoril zastopnik vlade, ki je pripel Mici veliki križ za dr- žavlanske zasluge in ji čestital. Nato so združeni pevski zbori za- pel s premiljevanjem orkestra: — "Glej jo, ki sedi, vsa velika in slava", belobelečena deklica pa je dala ginjeni Mici šopek in de- klamirala vzhovito pesem "Oj kura stota, kura slava!", ki jo je za to priliko zložil največji pesnik naroda. Nato je povzel besedo re- ktor univerze, ki je naglašal zaslu- (Nadaljevanje na 4. strani.)

KRVAVI DRAGULJ ALI ZGO- DOVINA ČLOVEŠKEGA POHLEPA

Nadvojvoda Jožef Habsburški je prodal skupini londonskih dra- guljarjev za nekoliko milijonov svoj znameniti briljant "Golkon- do". Ta izredno lepi kamen tehtal 73 karatov in ima jako mrko zgo- dovinu. Našli si ga leta 1588 v rud- nikih Golkonde v portugalski In- diji. Delavec, ki je našel dragulj, ga je skril pred pazniki, ker bi moral sicer oddati 75 odstotkov vrednosti državni blagajni. Nare- zal si je kožo nad rebri in skril briljant v rano, da bi ušel pre- iskavi. Nekoliko dni pozneje je zaupal skrivnost drugemu kopa- ču, nekemu Thurnerju, ki je bil njegov sosed v baraki, kjer sta prenočila. Prosil ga je, da bi mu pomagal prodati zaklad. A Thurner je ponovil zabodel nesrečnega in pobegnil z draguljem. Policijska je kmalu prišla morileca, a niče- sar vedela o briljantu. Thurner ga je v zaporu požrl in eno uro po- zneje je v groznih mukah umrl. Zdravnik v ječi je raztelesil ostan- ke, ker so mislile oblasti na za- strupljenje. Našel je v želodcu "Golkondo", a jo zopet zatajil, dal obrusiti in jo dve leti pozneje pro- dal bogatemu angleškemu izvoz-niku MacCadden. Anglež je oki- čal z draguljem zbiti venec, ki ga je poklonil neki slavni plesalki v domovini. Ta umetnica mu je po- tem sledila v Indijo in v Indiji iz- ginila brez sledu. Tudi "Golkon- do" se je izgubila. Prišla je zopet na dan šele skoraj 200 let pozneje. Neki Francez, pisar pri neki lon- donski tvrdki, je leta 1849 ponu- dil dragulj uglednemu lordu. Slednji je obvestil policijo, ker je bil prepričan, da ne more biti prodajalec zakonit lastnik zakla- da. Detektivi so pohiteli k Fran- cozu na stanovanje, a ga našli za- bodenega v postelji. Nekdo je zo- pet odnesel dragulj. Tri leta po- zneje se je našel dragulj pri ne- kem veletrgovcu z zlatnino v Am- sterdamu. Dolgo se je zdel pre- drag, dokler ga ni kupil leta 1870 neki Habsburčan. Od tedaj je dra- gulj miroval na Dunaju, a zdaj je zopet postal lastnina trgovcev z nakitom.

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNEBY

44

Groza ga je bilo sramotne zlorabe oblasti in nešteti drugih grdobij pod prejšnjimi vladami; njegova najskrenejša želja je bila napraviti tem gnili razmeram konec.

Baš ob tem času so se obnovili večeri v paviljonu Bel-Air z enako razigranostjo, kakor prejšnje čase, in izgledi na bogato dedščino so vzpodbujali markiza, da denar- ja ni štedil.

Sicer pa bralec že pozna razuzdanega markiza de Preslesa, ki o njem vemo, da ga je celo sluga Lafleur v dno duše preziral. Zadostovalo je, da so oči mladega razu- zdancea ujele pogled gospodične Gerardove, pa se je takoj obrnil na svojega sluga, re- koč:

— Čuj, falot, to žrtev mi privedi ob do- ločeni uri v paviljon Bel-Air, kjer bom go- stil mlade gospode, ljubitelje svežega me- sa... kakor sem jaz...

Vemo, s kakšno udanostjo je sluga izpol- nil gospodarjevo povelje; sicer si je pa tudi sam obetal od tega lep dobiček.

Markiz je obvestil tudi svoje prijatelje, da hoče, da se bo govorilo o njegovi gostiji kot o čudežu svoje vrste.

Paviljon Bel-Air še nikoli ni bil tako ča- robno opremljen, uiti takrat, ko je prirejal markizov oče gostije, ki so ostale slavne v spominu starih razuzdancev.

Na vrtu so bile vse utice čarobno razsvet- ljene.

Okrasno grmičje, vodopadi in vodometi, obdani z ruskami in amorčki, so se doslov- no kopali v morju lučice... da je človeku kar vid jemalo.

Po vrtu so bili z umetniškim okusom raz- postavljeni kipi in vaze, polne najkrajnj- ših rož. Sredi vsega tega razkošja so pa go- reli lampijončki in prelivali svojo motno svetlobo v blede mesečino.

Luna, ki naj bi zrla z jasnega neba na najrazuzdanejšo veseljačenje, kar si ga je mogel izmisliti lahkoživci markizovega ko- va, je sijala tisto noč nekam posebno jasno.

Markiz de Presles je videl pred seboj dva cilja, ko je zatrjeval, da bo ta gostija pre- kosila vse, kar so njegovi prijatelji kdaj vi- deli v tem pogledu.

Najprej je hotel kot rečeno presenetiti svoje tovariše, ki je bila večina njih v tek- movanju z njim že vse poglajala.

Poleg tega je hotel doseči presenetljiv uspeh s tem, da bi izzival novega policijske- ga ravnatelja grofa de Linieres, ki so mu vsi razuzdani in lahkoživi plemiči očitali, da jim hoče kratiti veseljačenje.

Govorilo se je celo na glas, da ima grof de Linieres namen ukrotiti prevročekrvo plemstvo in da je dobil v ta namen od kralja pooblastilo, da lahko ravna po svoji volji.

Markizu de Preslesu je šlo tudi za to, da se odzove njegovemu vabilu v prvi vrsti ne- čak svojeglavega policijskega ravnatelja vi- teza de audrey.

Ali bi ne bil to prvi udarec grofu de Lini- eresu, če bi izvalil mladega viteza de Vau- drey v žrelo orgij in napravil iz njega ene- ga prvih junakov tega razuzdanega veselja- čenja, ki bosta o njem že naslednjega dne govorila Pariz in Cersailles, mesto in dvor?

In tako je markiz de Presles vse pripra- vil — in dobro pripravil.

Povabljeni niso pustili gostitelja dolgo ča- kati.

V prvi vrsti je ogovoril mlad de Mailly, ki ga je imel že malo pod kapo, svojega prija- telja d'Estrees v veliko veselje okrog njiju stoječih mladih lahkoživcev, posnemajočih starejše v umetnosti, kako hitreje zapraviti premoženje in zdravje.

— No, d'Estrees, kaj misliš ti o tem? — Ti bi gotovo ne priredil tako sijajne gosti- je...

— Da, to je čarobno!... Zdi se mi, da so te dame hüriske in da ni še nobeni osemnajst let!

— To je učinek žumečega vouvrayskega, ki se še zdaj peni v tvojih možganih, d'Es- trees.

— Ne tako grobo! — je vzkliknila mlada žena, bližajoč se brezobzirnemu markizu.

— Bravo, Julija! — ji je zaklicala gruča mladih gizdalinov.

Julija, ki ji je veljalo to odobravanje, se je obrnila h gospodom in jih pozdravila na način gledaliških igralc.

Bila je res ena najlepših opernih zvezd. Bila je reden gost vseh gostij in markiz, ki je imel namen zadeti jo v živo, ji je po- svečal malo pozornosti in posledica je bila, da so jo tovarišice iz baleta zbadale, češ, saj te markiz ne mara.

Julija je nosila kroj pastirice, ki ji je zelo dobro pristojal.

In nekaj navdušenih kavalirjev je že sko- čilo k nji, da bi se začeli potegovati za njeno ljubezen, ko je markiz de Mailly na ves glas zaklical:

— Napravite prostor nedolžni kraljici rož!

Takoj so napravili gospodje uličico, po ka- teri je stopala skromno povešenih oči mlada žena.

Stopala je počasi, boječe, držeč se strogo svoje vloge.

Toda kmalu so se začeli med splošnim smehom klicati radosti, za njimi pa ploskanje in zopet klici od vseh strani:

— Floretta prihaja!

— Živela Floretta!... Slava kraljici rož!

D'Estrees, eden najvnetejših oboževalcev mlade žene, je pokleknil, da bi mogel polju- biti šopek rož, ki jih je imelo deklo za pa- som.

— Dovolite mi vdihavati vonj teh rož, ljubljena kraljica! — je zašepetal ves sre- čen.

— Zdaj še ni čas za to! — je vzdihnila Floretta smeje.

Toda razuzdanec se ni dal ugnati.

— Saj sama dobro veš, boginja, da tu čas ne igra nobene vloge... važna je le ena ura: polnočna!...

— Da, — mu je segel v besedo de Mail- ley in objel Julijo čez pas, — o polnoči pa le glejte dražestne dame, da se rešite, če se boste sploh mogle.

— Ne razumem vas, — je zašepetala Floretta povešenih oči.

Ta odgovor je bil sprejet z navdušenim ploskanjem.

In ta trenutek je bil začetek.

Gostje so se razkropili v skupinah po trav- niku.

Najživahnejše se je nedvomno zabavala skupina okrog Florette in Julije, ki so ju potisnili lahkoživi tja daleč v kot vrta, kjer so posadili vsako na svojo gugalnico.

Razigrani dekleti sta kričali od strahu in se smejala, ko so ju kavalirji navdušeno gu- gali.

To je bila priljubljena igra dam, ki so imele lepo oblikovane, nežne nožice. Vsaka ženska rada pokaže svoje čare, če jih le kaj ima.

Julija in Floretta sta lahko vzdržali gle- de lepih nožic vsako tekmo.

Mladi lahkoživi so ju obstopili v krogu v nadi, da se bo nagajivi veter poigral s kri- li in odkril lepe nožice, obute v atlasove čevljičke.

D'Estrees in de Mailly sta potiskala z ra- mami gugalnico kar se je dalo visoko...

Markiza je tako razvnela ta igra, da je vzkliknil:

— Stavim sto hūdorov na Floretto!

— Dve sto na Julijo! — je odbil d'Es- trees napad.

(Dalje prihodajšč)

Knjigarna "Glas Naroda"

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 West 18th Street, New York

PESMI Z NOTAMI

NOTE ZA KLAVIR
(Pavle) Slovenska koračnica: 10 zvezkov. Vsak zvezek po 30
6 mladinskih pesmi (Adamič) 50

NOVE PESMI S SPREMLJEVANJEM KLAVIRJA
Šest narodnih pesmi (Prelovec) 30

MEŠANI IN MOŠKI ZBOR
Slovenski akordi (Adamič): 1. zvezek 75
2. zvezek 75

Pomladanski odmevi, II. sv. 45
Ameriška slovenska lra (Holmar) I. 1.20
Osvobodilne himne (Vodopivec) 1.20

10 moških in mešanih zborov — (Adamič) 45

MOŠKI ZBOR
Trije moški zbori (Pavle) — Izdala Glasbena Matica 40

Narodna nagrobica (Pavle) 25
Gorski odmevi (Laharnar 2. sv. 45

DVOGLASNO:
Naši himni 50

MEŠANI ZBORI:
Pomladni, II. sv. (Laharnar) .. 45
Trije moški zbori, izdala Glasbena Matica 45

RAZNE PESMI S SPREMLJEVANJEM:
Domovini, (Foester) 40
Izdala Glasbena Matica

Gorske cvetlice (Laharnar) četve- ro in petoro različnih glasov 45

Jas bi rad zvedel, kaj, moški zbor z baritonom in priredbo na dvojcu 25

V popeljajni noči (Foester), kan- tatata za sol, zbor in orkester izdala Glasbena Matica 75

Dva pesmi (Prelovec), za moški zbor in bariton solo 25

PESMARICA GLASBENE MATICE:

1. Pesmarica, uredil Hubad 2.50
2. Koroske slovenske narodne pesmi (Svkaršič) 1. 2. in 3. sv. skupaj 1.00

MALE PESMARICE:
St. 1. Srbske narodne himne 1.50
St. 1a. Što čutiš, Srbine tuži 1.50
St. 10. Na planine 1.50
St. 11. Zrčeter 1.50
St. 12. Vasovalec 1.50
St. 13. Podoknica 1.50

Slavček, zbirka šolskih pesmi — (Medved) 25
Lira, srednješolska, 1. in 2. zvezek po 50

Troglasni mladinski zbor primeren za troglasen ženski ali moški zbor. 35 pesmic. (Pregel) 1.00

Mešani in moški zbori (Aljaš) — 3. zvezek: Psalm 118; Ti veselo poj: Na dan; Divna noč 40
6. zvezek: Opomin k veselju; Sve- ta noč; Stražniki; Hvalite Go- spoda; Občutki; Geslo 40
7. zvezek: Slavček; Zaostali ptič; Domorodna tiskica; Pri svadbi; Pri mrtvaškem sprevodu; Geslo 40
8. zvezek: Ti orečišči jo bota (me- šan zbor); Prijatelj in sen- ca (mešan zbor); Stoj!, solnce stoji; Kmetški hbi 40

RAZGLEDNICE

Slovenske narodne pesmi za tambo- rniški zbor in petje (Bajuk) 1.50
Dom čel na planine, vodopad slov. narodnih pesmi (Bajuk) 1.00
Na Gorovskem je lečno 1.00

Newyorške, Različne, duat 40
Velikonočne, božične in noveletne duat 40
15 raznih slovenskih krajev, duat 40
Narodna noša, duat 40
posamezne po 40

ZEMLJEVIDI

Stenski zemljovid Slovenije na moš- nim papirju s platnenimi pregi- bi 7.50

Pokrajni ročni zemljovidi:
Dravska Banovina 25
Slovenske Gorice, dravske pti- sko polje 25
Ljubljanske in mariborske oblasti 25
Pohorje, Kozjak 25
Prekmurje in Međimurje 25
Canada 25
Zemljovid držav, voliki 25
Mali 25
Nova Evropa 25

Zemljovidi:
Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky, Tennessee, Oklahoma, Indiana, Montana, Mississippi, Washing- ton, Wyoming, vsaki po 25
Illinois, Pennsylvania, Minneso- ta, Michigan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York — vsaki po 25

CERKVE NE PESMI

Domači glas, Cerkvene pesmi za mešan zbor 1.00

12. Tantum Ergo (Premr) 50

Mašne pesmi za mešan zbor — (Foester) 50

12. Pango iLaguna Tantum Ergo Ge- nitori. (Foester) 50

12. Pango iLaguna Tantum Ergo Ge- nitori (Gerbič) 50

Hvalite Gospoda v njegovih svet- skih, 20 pesmi na čast svetni- kom (Premr) 50

10 obhajilnih in 2 v častprav. Se- en Jezusovemu (Grun) 25

Missa in honoram St. Joseph — (Fogelčnik) 25

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo le- pih romanov slovenskih in tu- jih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

ONEM. KI TRPE VSELE BOLE- CINI MOG BIJO, da bi se zdravili, naj- bolje, da se zdravijo v Clevelandu, Ohio, pri Dr. J. C. HANCOCK PHARMACAL CO., 1002 Water- street, Cleveland, Ohio.

Gospa REGINA

Roman iz
življenja:

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

42

Gospa Regina pa ni mogla izgovoriti nobene besede; vedela, čutila je, da se je dogodilo nekaj strašnega. Četudi je hotel biti Tom miren, vendar je bil ves blede. In ako je bil Tom tak, tedaj je moral prinašati žalostno novico.

Tiho in obupno dvigne roke proti njemu. Ta kretanja pretrese Tom, njegovi zobje se stisnejo. Še nikdar ni videl te junaške žene tako potrite in obupane.

Položivši svojo roko okoli Urške, stopi ž njo k materi in jo prime za roko.

— Za božjo voljo, gospa Regina, sedaj morate biti močni, — pravi tiho.

Prebledi in se zgrudi na stol, nato pa se hoče dvigniti, toda njene moči so ji odpovedale.

— Povejte vendar, kaj se je zgodilo in ne mučite me! — krične. In Urška ga plaho in obupano gleda.

— Stric Tom!

Tom požira naraščajočo slabost. Sedaj ni smel omagati.

— Pojdite, gospa Regina, pojdite Urška; takoj moramo za očeta pripraviti posteljo. Dogodila se je majhna nezgoda.

Tedaj pa je bila Regina z enim sunkom na nogah.

— Ali je še živ? — krične s slabotnim glasom.

— Da, da, je živ, — odvrne Tom naglo, vesel, da je ni bilo huješe vžalostiti.

Regina in Urška si molče in jokaje skočita v objem.

Gospa Regina se vzravna. Njena stara hrabrost je bila zopet tu.

— Molči, Urška; oče živi. Vse drugo bova prenesli. Pojdi in pomagaj mi naglo pripraviti posteljo.

Obe odhitita v spalnico in naglo pripravita vse potrebno. Tom stopi pred hišo, kamor je medtem prišel sprevod. Vsi, ki so ga spremljali, so stal molče, tudi oni, ki so malo prej najbolj glasno govorili. Valterjev prepričevalni besede so jih izpametovale, kajti pojasnil jim je, da si sami sebi kopljejo nasrečo, ako poslušajo boljševike in da govori mnogo bolj njim v prid, kot pa v prid družbe. Vprašal jih je, ako jim ni vedno pravo svetloval in ako ni storil vse, kar je bilo za nje dobro. In te daj so bili vsi prepričani, da ima prav. In ko so od zadel padli strelji in videli visoko spoštovanega moža pasti, tedaj so se hoteli vreči na boljševika in inženirji so imeli mnogo truda, da so ju rešili linčanja. Pomagali so agitatorja zvezati. Drugi so skrbeli za Valterja in preskrbeli nosilnico. Nekateri so tekli po zdravnik in vsi so bili zelo potrti in žalostni, da je njihov vedno spoštovani vodja postal žrtev tega upora. Mesto, da bi bili, kot sta boljševika upala, upor podžgali, so ga v kavi zatrli. Nikoli ni več mislil, da nak upar; vsi so spoznali, kako dobro so bili plačani in kako dobro so imeli. Sedaj jih je samo še navdajala bojazan in skrb, kaj bo rekel zdravnik. Ostati so hoteli pred hišo, tako dolgo, da dobijo naznanilo.

Tedi inženirji so čakali in ž njimi oba boljševika, katere so skrbno stražili, da ne bi pobegnili.

Valterja so nesli v hišo. Regina mu je omahovaje in z bolestnim obrazom šla nasproti. Urška je prekrizala roke na prsih in slonela ob vratih. Tom in Regina sta pomagala Valterja kar najnežnejše položiti na posteljo. Nato pa prositi Tom vse, da gredo iz hiše, kjer ostane samo zdravnik in bolniški strežnik.

Zdravnik se skrbno ozre v Regino.

— Takoj vzemite to pilulo, — zapove odločno ter Regini ponudi škafličico s pilulami.

Nato pa prositi njo in Urško, da gresta iz sobe za toliko časa, da bo ranjenca preiskal.

Regina se skloni čez moža in ga poljubi na ustnice.

— Moj Valter!

To izgovori obupno, in ta klie je moral prekoračiti prag omedlevice, kajti Valter odpre oči, pogleda z velikimi očmi okoli sebe in pogleda Regini in Urški naravnost v oči. In nato se še nasmeje.

— To ni nič, — pravi s težavo, da bi ju pomiril. In nato vpraša tiho:

— Kaj je Tom?

Tom pristopi, bledega in obupanega obraza.

Valter se ozre nanj s pogledom, v katerem je Tom bral: Ne zapusti mojih najljubših ljudi. Tom prikima, kot bi ga razumel. In tedaj pravi Valter tiho:

— Dobro potem, Tom.

Zdravnik pripravi vse potrebno. Tom pa gre z obema damama v sosednjo sobo ter ju prosi, da se pomirita. Pravi jima, da jima bo takoj sporočil, ko bo preiskava končana. In zopet stopi v spalnico.

— Ali me morete kaj rabiti, gospod doktor?

Zdravnik mu samo prikima. Zdravnik in postrežnik sta že vlekla obleko z Valterja. Tom pa mu sezuje čevlje. Zdravnik prične pregledovati. Valterja so morali nekoliko dvigniti, da je moral pogledati rano na hrbtu. Spredaj, tik pod srem, je prišla krogla ven. Resnega obraza obveže zdravnik rano. Nato pa Valterju oblečejo srajco in ga polože na ležišče.

Valter je večkrat vzdihnil, toda ni bil pri zavesti.

— Doktor! — pravi Tom skrbno.

Zdravnik vstane. Resnega obraza pogleda Toma.

— Le malo upanja — pljuca so preostale, srce je le malo ranjeno, toda rana je smrtonosna. Gospoj Regini moramo priznati, dokler bo mogoče — skrbim za njo ravno toliko, kot za njega moža — zaupno povedano — njeno srce ni popolnoma zdravo.

Suh vzdih se prične skozi Tomove ustnice; to je bilo zanj preveč. Valter in Regina v nevarnosti? Vedel je, kaj pomeni srčna napaka pri takem razburjenju.

Ta bolestni vzdih zbudi Valterja iz omedlevice. Odpre oči in pogleda Toma z bolestnimi potezami svojega obraza in — vedel je dovolj. Pogleda zdravnika.

— Kako dolgo še? — vpraša s težavo, toda mirno gledajoč neizogibnemu v oči.

— Upam, da boste prenesli, gospod doktor, toda — ako imate kaj odločiti — človek mora biti vedno pripravljen.

Valter za trenutek zapre oči. Misli na svojo ženo in otroka in slabosti ga obhajajo. Nato pa se obrabi. Široko odpre oči in resno pogleda Toma ter mu ponudi roko.

— Tom — prijatelj moj — tebi dajem naročilo — prosim te — popelji mojo ženo in mojo hčer nazaj v domovino. Denar v banki — pusti ga v angleški banki, za potrebo bo zadostovalo — toda ne sme izgubiti veljave vsled inflacije. Moje žene in Urške ne boš zapustil, Tom?

Tom poklekne k postelji, da Valterju ni bilo treba tako visoko gledati k njemu.

— Ne govori, Valter, meni ni treba ničesar povedati. Povedal ti bom, kar nameravam napraviti in ti boš samo rekel "da" ali "ne". Ako nam boš vzel, kar Bog ohvari, tedaj grem takoj z gospo Regino in Urško domov. Bodi miren, nikdar jih ne bom zapustil, pa naj pride kar hoče. Pa Bog bo pomagal; boš in moraš nam ostati!

(Dolje prihodnjič.)

KAKO SE OTRESEMO SLABIH NAVAD

So slabe navade ali prav: razvade, ki spreminjajo človeka iz otroških let skozi vse življenje in mu povzročajo veliko neprivlačnosti in neuspehov. Marsikdo bi rad ne vem kaj dal, da bi se jih iznebil. S tem problemom se peča dr. Knight Dunlap, profesor za eksperimentalno psihologijo na John-Hopkinsovi univerzi, v posebni knjigi, ki je nedavno izšla.

Dr. Dunlap pobija mnenje, da bi nam bilo splošno izboljšanje duha v pomoč če se hočemo naučiti kakke določene spretnosti ali osvoboditi določeno znanje. Matematike se najboljše naučimo, če študiramo matematiko, ne pa, če se učimo grščine. Angleščine se naučimo najboljše, če se učimo angleščine, ne pa, če se namesto nje učimo francosčine. V tennisu se najboljše izurimo, če igramo tennis, ne pa, če igramo golf.

To je ravno nasprotno, kar trdi pristajati starih klasičnih jezikov grščine in latinščine, češ, da študij teh dveh jezikov usposablja duha za pridobitev vsakovrstnih drugih vednosti in znanja, podobno kakor usposablja telovadba telo za vsak drug telesni napor. Utegne biti, da učenje pesmi na pamet poznejši gospodinjji pomagata, da si zapomni, kaj mora nakupiti. A prav tako je mogoče, da je ravno nasprotno res. Psihologija danes na to še ne more dati nikakega odgovora.

Dr. Dunlap uvaša v svoji knjigi z novo oznako: "negativna vaja" — zanikajoča vaja — nov pojem v dušeslovno književnost. Pravo, da se je mogoče slabe navade odvaditi z negativno vajo.

Med slabe navade, ki se jih moramo na ta način znebiti, spadajo predvsem tiste, ki jih kažemo v svojem vedenju. Če se ozremo sami nase in po krogu naših sorodnikov in znancev, bomo takoj začeli na kako tako neprivlačno navado: ta neprestano vleče in gladi brke, drugi lase, tretji kremži obraz, četrti kaj mečka v žepu, peti bobna s prsti po mizi, šesti grize nohte, sedmi cnelja palec itd.

Kakor hitro so otroci toliko veliki, da sami spoznajo neprivlačnost kakke navade in resno žele, da bi se je otresli — dr. Dunlap je dosegel dobre uspehe že s petletnimi otroci — moremo začeti z odvajanjem s pomočjo negativne vaje. Otroke, ki seseja palec, zdravimo s tem, da morajo redno dan za dnem čisto sistematično — sedati palec.

Kdor se kot otrok navadi grizti nohtove, se tega komaj kdaj odvadi. Pač pa se more te neprivlačne otreosti z negativno vajo: da si vsak dan dvakrat po deset minut sistematično grize nohtove, čeprav ne tako v živo, kakor dela to iz navade. Dr. Dunlap trdi, da je na ta način ozdravil še prav vse take slučaje.

Z negativno vajo pa se dajo odpraviti tudi razne druge razvade, pravi dr. Dunlap. Jecljave se odvadijo jecljanja, ako s polno zavestjo in sistematično posnemajo svoje lastno jecljanje. Tipkarica in strojni stavec, ki pogosto delata ene ter iste napake, naj se v tej svoji napaki zavestno "vežbata". Kdor je pozabljen, naj se sili, da bi pozabil ita.

Vsekakor je Dunlapov način za ozdravljenje slabih navad tako preprost in cenen, da more njegovo uspešnost vsak sam na sebi preizkusiti, ne da bi kaj tvegala.

PROSLAVA

(Nadaljevanje s 3. strani.)

vili, da je opasno. Toda zastopnik Proslavnega urada je energično protestiral, da bi Mico spravili k počitku. Rekel je, da programa še daleč ni konec in Mico so dejali v avto in jo vozili med hurakli po mestu. Bila je blede o slave.

Zvečer je bila bakljada, poterna podoknica, pri kateri so peli združeni zbori pod vodstvom največjega dirigenta vsega naroda. Nato je bila v operi slavnostna akademija, izven opere pa bajne produkcije beneške noči v mestnem parku. Tam je bila postavljena ogromna papirnata kura, vsa izpolnjena z žarnicami, da je žarela kakor solnce. Nad njo se je svetila številka 100 in ŽIVIO!

Mico so pokazali na odru v krogu vseh odličnikov mesta med šopki in venei, zakopano v cvetje. Ko pa se zastor komaj dobro dvignil, ko je predsednik kulturnih društev zakašljaj in si popravil frizuro, da začne pozdravni govor, je Mica brez besede sedla med vene in šopke in izdihnila svojo dušo. Slave je bilo preveč. Narod pa se je napil in je šel potem v bar in iz bara v restavracijo in iz nje dalje in je krokal tri dni in tri noči. Časopisi so prinesli senzacionalno vest, da je Mico, izdihnil, šepnila še eno besedo: "Morivei!" Gotovo je, je pisal Mestni list, mislila na vseh sto krasnih kur, katere so ji pomorili.

Listi so izšli črno obrobjeni. Vsi so prinesli slike Marije Kokodakarjeve in njen nekrolog, ki je naglašal njene kulturne in umetniške casluge, njena visoka odlikovanja

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi

s velikimi stroški. Mnogo jih je, ki so radi slabih razmer tako prizadeji, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo na ročnino točno.

Uprava "G. N."

in njeno skromnost in narodno herojstvo. Mestni list pa je prinesel tudi senzacionalen intervju svojega najboljšega reporterja z Mico, ki ga je ta ujel dan pred proslavo. — Ljudje so kar požirali in strmeli nad takšnim vseobsežnim duhom.

"Gospodična Kokodakarjeva, — kaj mislite o Lindberghovem poletu okrog sveta?"

Slavljenka se je skrivnostno nasmešnila. "Mislim, naj bi se predrznem kmalu vrat zlomil, da bi bil potem mir!"

"Kaj mislite o ideji združenih držav Evrope? Kaj mislite o uspehu panevropske konference?"

"Nič ne mislim!" Iz tega odgo-

ALI STE ZAVAROVANI!

ZA SLUČAJ BOLEZNI, NEZGODE ALI SMRTI? AKO SE NISTE, TEDAJ VAM PRIPOROČAMO

JUGOSLOVANSKO KATOLIŠKO JEDNOTO V AMERIKI.

kot najboljšo jugoslovansko bratsko zavarovalnico, ki plačuje

NAJBOLJ LIBERALNE PODPORE SVOJIM ČLANOM

Ima svoje podružnice skoro v vsaki slovenski naselbini v Ameriki. Posluje v 17 državah ameriške Unije. Premoženje nad \$1,500,000.00. — Za ustanovitev novega društva zadostuje 8 odraslih oseb.

Vprašajte za pojasnila našega lokalnega tajnika ali pišite na: —

GLAVNI URAD J. S. K. J., ELY, MINNESOTA

... SKUPNA ... POTOVANJA in cene vožnji:

ITALIAN LINE:

"Conte de SAVOIE" preko Genoa 30. SEPTembra . \$109.50 \$185.50

BOZIČNI IZLETI se vrše na sledečih parnikih in kot spremljevalec bo vedno kak uradnik od omenjene družbe, ki bo spremljal potnike prav do Ljubljane.

ILE DE FRANCE	25. NOVEMBRA
BERENGARIA	29. NOVEMBRA
EUROPA	15. DECEMBRA
BERENGARIA	15. DECEMBRA
ILE DE FRANCE	16. DECEMBRA

Kdor se je odločil za potovanje v stari kraj to leto, naj se takoj priglasijo in preskrbeli bomo vse potrebno, da bo udobno in brez vseh skrbi potoval.

PIŠITE ŠE DANES NA:

Slovenic Publishing Company

TRAVEL BUREAU

216 West 18th Street

New York, N. Y.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

29. septembra: Paris v Havre, Olympic v Cherbourg

30. septembra: Conte di Savoia v Genoa

2. oktobra: Resolute v Hamburg

4. oktobra: New York v Hamburg, Bremen v Bremen, Berengaria v Cherbourg

5. oktobra: Majestic v Cherbourg

7. oktobra: Milwaukee v Hamburg, Volendam v Boulogne, Augustus v Trst, Lafayette v Havre

11. oktobra: Albert Ballin v Hamburg, Manhattan v Havre, Aquitania v Cherbourg

12. oktobra: Rotterdam v Boulogne

13. oktobra: Rex v Genoa, Ile de France v Havre

14. oktobra: Hamburg v Hamburg

15. oktobra: Bremen v Bremen, Stettendam v Boulogne, Olympic v Cherbourg, Paris v Havre

16. oktobra: St. Louis v Hamburg, Vulcania v Trst

23. oktobra: Berengaria v Cherbourg

25. oktobra: Deutschland v Hamburg, Washington v Havre

27. oktobra: Majestic v Cherbourg

28. oktobra: Europa v Bremen, Volendam v Boulogne, Conte di Savoia v Genoa

1. novembra: New York v Hamburg, Aquitania v Cherbourg

1. novembra: Volendam v Boulogne, Saturnia v Trst, Ile de France v Havre

7. novembra: Bremen v Bremen

8. novembra: Albert Ballin v Hamburg, Manhattan v Havre

10. novembra: Rotterdam v Boulogne

11. novembra: Milwaukee v Hamburg, Rex v Genoa, Champlain v Havre

15. novembra: Hamburg v Hamburg, Pres. Roosevelt v Havre, Berengaria v Cherbourg

17. novembra: Stettendam v Boulogne, Paris v Havre

18. novembra: Augustus v Genoa

22. novembra: Deutschland v Hamburg, Washington v Havre

25. novembra: Bremen v Bremen, Volendam v Boulogne, Conte di Savoia v Genoa, Ile de France v Havre

29. novembra: New York v Hamburg, Pres. Harding v Havre

2. decembra: Volendam v Boulogne, Vulcania v Trst, Champlain v Havre

3. decembra: Europa v Bremen, Albert Ballin v Hamburg, Manhattan v Havre, Berengaria v Cherbourg

3. decembra: Rex v Genoa

13. decembra: Hamburg v Hamburg, Pres. Roosevelt v Havre, Aquitania v Cherbourg, Paris v Havre

15. decembra: Europa v Bremen, Conte di Savoia v Genoa

20. decembra: Deutschland v Hamburg, Washington v Havre

27. decembra: New York v Hamburg, Bremen v Bremen, Pres. Harding v Havre, Berengaria v Cherbourg

11. decembra: Pennland v Havre

11. oktobra: Albert Ballin v Hamburg, Manhattan v Havre, Aquitania v Cherbourg

12. oktobra: Europa v Bremen

13. oktobra: Rotterdam v Boulogne

14. oktobra: Rex v Genoa, Ile de France v Havre

16. oktobra: Hamburg v Hamburg

20. oktobra: Bremen v Bremen, Stettendam v Boulogne, Olympic v Cherbourg, Paris v Havre

21. oktobra: St. Louis v Hamburg, Vulcania v Trst

23. oktobra: Berengaria v Cherbourg

25. oktobra: Deutschland v Hamburg, Washington v Havre

27. oktobra: Majestic v Cherbourg

28. oktobra: Europa v Bremen, Volendam v Boulogne, Conte di Savoia v Genoa

1. novembra: New York v Hamburg, Aquitania v Cherbourg

1. novembra: Volendam v Boulogne, Saturnia v Trst, Ile de France v Havre

7. novembra: Bremen v Bremen

8. novembra: Albert Ballin v Hamburg, Manhattan v Havre

10. novembra: Rotterdam v Boulogne

11. novembra: Milwaukee v Hamburg, Rex v Genoa, Champlain v Havre

15. novembra: Hamburg v Hamburg, Pres. Roosevelt v Havre, Berengaria v Cherbourg

17. novembra: Stettendam v Boulogne, Paris v Havre

18. novembra: Augustus v Genoa

22. novembra: Deutschland v Hamburg, Washington v Havre

25. novembra: Bremen v Bremen, Volendam v Boulogne, Conte di Savoia v Genoa, Ile de France v Havre

29. novembra: New York v Hamburg, Pres. Harding v Havre

2. decembra: Volendam v Boulogne, Vulcania v Trst, Champlain v Havre

3. decembra: Europa v Bremen, Albert Ballin v Hamburg, Manhattan v Havre, Berengaria v Cherbourg

3. decembra: Rex v Genoa

13. decembra: Hamburg v Hamburg, Pres. Roosevelt v Havre, Aquitania v Cherbourg, Paris v Havre

15. decembra: Europa v Bremen, Conte di Savoia v Genoa

20. decembra: Deutschland v Hamburg, Washington v Havre

27. decembra: New York v Hamburg, Bremen v Bremen, Pres. Harding v Havre, Berengaria v Cherbourg

11. decembra: Pennland v Havre

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre

VA HITREM EKSPRESNEM PARNIKU

PARIS

29. SEPTEMBRA

20. Oktobra — 17. Novembra

ILE DE FRANCE

14. Oktobra — 4. Novembra

LAFAYETTE

7. Oktobra

NIZKE CENE DO VSEH DELOV JUGOSLAVIJE

Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblaščenega agente

French Line